

Ministerstvo dopravy pôšt a telekomunikácií SR
Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií

TP 02/2010

Technické podmienky

Vzorové schémy pre pracovné miesta

Účinnosť od: 01. 03. 2010

december 2009

OBSAH

1 ÚVOD	3
1.1 Predmet technických podmienok.....	3
1.2 Účel technických podmienok	3
1.3 Použitie technických podmienok.....	3
1.4 Vypracovanie technických podmienok.....	3
1.5.Distribúcia technických podmienok.....	3
1.6 Účinnosť technických podmienok	3
1.7 Nahradenie predchádzajúcich predpisov.....	3
1.8 Súvisiace a citované právne predpisy	4
1.9 Súvisiace a citované normy	4
1.10 Súvisiace a citované technické predpisy	5
2 VŠEOBECNE	6
2.1 DEFINÍCIE.....	6
2.2 POUŽITÉ SKRATKY	7
3 PRACOVNÉ MIESTA NA POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÁCH.....	7
3.1 Zásady označovania pracovného miesta.....	7
Príloha č. 1 Vzorové schémy pre krátkodobé pevné (stabilné) a pohyblivé	9
Príloha č. 2 Vzorové schémy pre dlhodobé pracovné miesta – dlhodobé pevné	42

1 ÚVOD

1.1 Predmet technických podmienok

Tieto technické podmienky (TP) dopĺňajú požiadavky na zvislé, vodorovné dopravné značky a dopravné zariadenia, ktoré sa používajú na označovanie pracovných miest na pozemných komunikáciách uvedené v TP 7/2005 - Použitie dopravných značiek a dopravných zariadení na označovanie pracovných miest na pozemných komunikáciách o podrobné schémy uvedené v prílohe týchto TP. Príloha č. 1 Vzorové schémy pre krátkodobé pracovné miesta – krátkodobé pevné (stabilné) a pohyblivé upravuje podrobnosti použitia a umiestnenia dopravných značiek, dopravných zariadení a svetelných signálov pre označovanie krátkodobých pracovných miest na pozemných komunikáciách. Príloha č. 2 Vzorové schémy pre dlhodobé pracovné miesta – pevné upravuje podrobnosti použitia a umiestnenia dopravných značiek, dopravných zariadení a svetelných signálov pre označovanie dlhodobých pracovných miest na pozemných komunikáciách.

TP vychádzajú zo zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov, zákona č. 8/2009 Z. z o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov, a vyhlášky MV SR č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

1.2 Účel technických podmienok

Základným účelom týchto TP je prispieť ku zvýšeniu bezpečnosti pracovníkov vykonávajúcich práce na pozemných komunikáciách a ostatných účastníkov premávky v oblasti pracovného miesta tým, že sa rovnaké alebo podobné pracovné miesta budú označovať jednotným a zrozumiteľným spôsobom pri rešpektovaní zásady účelnosti pri používaní dopravných značiek a dopravných zariadení.

Technické podmienky slúžia na montáž, aplikovanie, používanie, údržbu, kontrolu zvislých a vodorovných dopravných značiek a dopravných zariadení určených na dopravné značenie pracovných miest na pozemných komunikáciách a na projektovanie dočasného dopravného značenia.

1.3 Použitie technických podmienok

TP stanovujú požiadavky na vyhotovenie, použitie a na kvalitu zvislých a vodorovných dopravných značiek a dopravných zariadení a sú určené investorom, projektantom, výrobcom, odberateľom, správcom pozemných komunikácií a orgánom štátnej správy v oblasti cestnej infraštruktúry na projektovanie a obstarávanie zvislých a vodorovných dopravných značiek a dopravných zariadení používaných na dočasné značenie pracovných miest na pozemných komunikáciách.

1.4 Vypracovanie technických podmienok

TP vypracovala firma: Centrum dopravného výzkumu, v.v.i., Líšeňská 33a, 636 00 Brno, zodpovední projektanti: Ing. Pavel Tučka, Ing. Antonín Seidl.

1.5 Distribúcia technických podmienok

Distribúciu technických podmienok v tlačenej forme zabezpečuje Národná diaľničná spoločnosť, a.s., Mlynské Nivy 45, 821 09 Bratislava.

Technické podmienky sú elektronicky prístupné na webovej stránke MDPT SR www.telecom.gov.sk (doprava, dopravná infraštruktúra, cestná infraštruktúra), ich schválenie je zverejnené v Spravodajcovi MDPT.

1.6 Účinnosť technických podmienok

Technické podmienky nadobúdajú platnosť dátumom uvedeným na titulnej strane.

1.7 Nahradenie predchádzajúcich predpisov

Tieto technické podmienky rušia TP 11/2006 Časť A: Vzorové schémy pre krátkodobé pracovné miesta - krátkodobé pevné (stabilné) a pohyblivé (príloha k TP 7/2005) a TP 02/2008 Časť B: Vzorové schémy pre dlhodobé pracovné miesta - dlhodobé pevné.

1.8 Súvisiace a citované právne predpisy

Zákon č.135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov;
 Zákon č.8/2009 Z. z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 Zákon č.90/1998 Z. z. o stavebných výrobkoch v znení neskorších predpisov;
 Zákon č.264/1999 Z. z. o technických požiadavkách na výrobky a o posudzovaní zhody a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov;
 Vyhláška č. 35/1984 Zb., ktorou sa vykonáva zákon o pozemných komunikáciách
 Vyhláška č. 9/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov
 Vyhláška č. 558/2009 Z. z., ktorou sa ustanovuje zoznam stavebných výrobkov, ktoré musia byť označené, systémy preukazovania zhody a podrobnosti o používaní značiek zhody
 Vyhláška č.374/1990 Zb. o bezpečnosti práce a technických zariadení pri stavebných prácach;

1.9 Súvisiace a citované normy

STN 01 8020	Dopravné značky na pozemných komunikáciách: 2000/Z1:2003/Z2:2005
STN EN 12899-1 (73 7021)	Trvalé zvislé dopravné značky. Časť 1: Trvalé značky
STN EN 1436 (73 7010)	Materiály na dopravné značenie pozemných komunikácií. Požiadavky na vodorovné dopravné značky:2000/Z1:2004
STN EN 1824 (73 7013)	Materiály na dopravné značenie pozemných komunikácií. Skúšky na skúšobnom úseku
STN EN 1790 (73 7012)	Materiály na dopravné značenie pozemných komunikácií. Vopred pripravené vodorovné dopravné značky
STN EN 1423 (73 7016)	Materiály na vodorovné dopravné značenie pozemných komunikácií. Posypové materiály. Balotina, protišmykové prísady a ich zmesi:2001/ZA1:2004
STN EN 1424 (73 7011)	Materiály na dopravné značenie pozemných komunikácií. Premixová sklená balotina:2000/ZA1:2004
STN EN 1463-1 (73 7015)	Materiály na vodorovné dopravné značenie pozemných komunikácií. Etreoflexné dopravné gombíky. Časť 1: Základné funkčné požiadavky:2001/ZA1:2004
STN EN 1463-2 (73 7015)	Materiály na vodorovné dopravné značenie pozemných komunikácií. Retroreflexné dopravné gombíky. Časť 2: Skúšky na skúšobnom úseku
EN 12966-1	Zvislé dopravné značky. Časť 1: Premenné dopravné značky
STN P ENV 13459-1	Materiály na vodorovné dopravné značenie pozemných komunikácií. Kontrola kvality. Časť 1: Odoberanie vzoriek zo zásob a skúšanie (73 7020)
STN P ENV 13459-2	Materiály na vodorovné dopravné značenie pozemných komunikácií. Kontrola kvality. Časť 2: Pokyny na prípravu plánov kvality pri aplikácii materiálov (737020)
STN P ENV 13459-3	Materiály na vodorovné dopravné značenie pozemných komunikácií. Kontrola kvality. Časť 3: Funkčné požiadavky pri používaní (73 7020)
STN EN 12802	Materiály na vodorovné dopravné značenie pozemných komunikácií. Laboratórne metódy identifikácie (73 7019)
STN EN 12352 (73 6023)	Zariadenia na riadenie cestnej dopravy. Výstražné bezpečnostné svetlá

STN EN 12368 (73 6022)	Zariadenia na riadenie cestnej dopravy. Návestidlá
STN 73 6021	Svetelné signalizačné zariadenia. Umiestnenie a použitie návestidiel
STN EN 12767 (73 6052)	Pasívna bezpečnosť nosných konštrukcií vybavenia pozemných komunikácií. Požiadavky a skúšobné metódy
EN 13422	Dopravné zariadenia na pozemných komunikáciách. Prenosné vodiace bezpečnostné zariadenia. Dopravné kužele a dopravné valce
STN 73 6100	Názvoslovie pozemných komunikácií
STN 73 6110	Projektovanie miestnych komunikácií
STN 73 6101	Projektovanie ciest a diaľnic
STN 73 6102	Projektovanie križovatiek na pozemných komunikáciách
STN EN 1263-1 (73 8113)	Záchytné siete. Časť 1: Bezpečnostné požiadavky, skúšobné metódy
STN EN 1263-2 (73 8113)	Záchytné siete. Časť 2: Bezpečnostné požiadavky na umiestnenie záchytných sietí
STN EN 471 (83 2722)	Výstražné odevy s vysokou viditeľnosťou na profesionálne využitie. Metódy skúšania a požiadavky

1.10 Súvisiace a citované technické predpisy

- [1] Zásady pre používanie dopravného značenia na pozemných komunikáciách, (MDPT SR: 1999)
- [2] Zásady pre navrhovanie a umiestňovanie orientačného dopravného značenia na diaľniciach, (FMD: 1991)
- [3] TP 04/2005 Použitie zvislých a vodorovných dopravných značiek na pozemných komunikáciách, (MDPT: 2005)
- [4] TP 08/2005 Všeobecné zásady na použitie retroreflexných dopravných gombíkov na pozemných komunikáciách, (MDPT: 2005)
- [5] Zásady pre používanie prenosného dopravného značenia na pozemných komunikáciách, (MDPT SR: 1997)
- [6] T9 10/2008 Inteligentné dopravné systémy a dopravné technologické zariadenia, (MDPT: 2008)
- [7] TP 1/2005 Zvodidlá na pozemných komunikáciách. Zaťaženie, stanovenie úrovne zachytenia na PK, navrhovanie individuálnych zvodidiel, (MDPT: 2005)
- [8] TP 2/2005 Skúšanie a schvaľovanie zvodidiel, (MDPT: 2005)
- [9] TP 7/2005 Použitie dopravných značiek a dopravných zariadení na označovanie pracovných miest na pozemných komunikáciách
- [10] Ing. Pavel Šejna: Dopravní značení na pozemných komunikáciách, Nadas Praha, 1997,
- [11] TP 66 Zásady pro označování pracovních míst na pozemných komunikáciách, II. vydání, MD ČR, 2004,
- [12] VLŠ – Vybavení pozemných komunikací, Vzorové listy staveb pozemných komunikací, 6.1 Svislé dopravní značky, 6.3 Vybraná dopravná zařízení, MD ČR, 2004.
- [13] Advanced Research on Road Work Zone Safety Standards in Europe (ARROWS), projekt EK DG VII, 1998.

2. VŠEOBECNE

Premávka na diaľniciach, rýchlostných cestách, cestách I., II. a III. triedy, na miestnych komunikáciách a na verejných účelových komunikáciách sa môže na určitý čas čiastočne alebo úplne uzatvoriť. Môže sa nariadiť aj obchádzka alebo odklon, ak to vyžadujú nevyhnutné verejné záujmy, najmä záujmy bezpečnosti dopravy, alebo záujmy stavby, údržby alebo ochrany diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie.

Na označovanie prechodnej zmeny úpravy cestnej premávky sa používajú podľa konkrétnych podmienok trvalé alebo prenosné zvislé dopravné značky, dočasné vodorovné dopravné značky, dočasné retroreflexné dopravné gombíky a dopravné zariadenia. Na upozornenie zvýšenej opatrnosti na danom

úseku sa môžu používať svetelné, prípadne aj sprievodné akustické signály, alebo sa ZDZ umiestnia na retroreflexný fluorescenčný žltozelený podklad.

Technické podmienky upravujú používanie a umiestnenie dopravných značiek a dopravných zariadení používaných na označovanie pracovného miesta, ich funkčné požiadavky a kontrolu ich funkčnosti.

Základné zásady pre používanie jednotlivých schém

1. Jednotlivé schémy uvádzajú **minimálny určený a potrebný rozsah** dopravného značenia, z ktorého je potrebné vychádzať. Podľa konkrétneho charakteru a umiestnenia pracovného miesta nie je vylúčené ani doplnenie danej schémy o ďalšie dopravné značky, dopravné zariadenia, alebo signály. Je pri tom nutné zohľadniť konkrétne dopravné podmienky (napr. stavebné usporiadanie komunikácie, situovanie križovatiek a pod.) prevádzkové podmienky (napr. intenzita premávky zloženie dopravného prúdu a pod.) a súčasné dopravné značenie (napr. súčasná miestna úprava premávky a pod.).
2. Je na rozhodnutí príslušného projektanta, či pre konkrétne pracovné miesto zvolí rozsah dopravného značenia určeného pre krátkodobé, alebo dlhodobé pracovné miesto, prípadne zvolí ich kombináciu v spolupráci s príslušným orgánom štátnej správy podľa §3 zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení neskorších predpisov.

2.1 DEFINÍCIE

Základné definície sú uvedené v príslušných súvisiacich a citovaných normách, právnych a technických predpisoch

Označenie jednotlivých schém a ich platnosť pre druh pozemnej komunikácie:

Pre jednotlivé schémy je stanovený nasledujúci systém označenia:

Tabuľka č. 1 Druh pozemnej komunikácie a jeho označenie

Označenie	Druh pozemnej komunikácie
B	Cesty v obci
C	Cesty mimo obce
D	Diaľnice a cesty pre motorové vozidlá

Tabuľka č.2 Charakter pracovného miesta a jeho označenie

Označenie	Charakter pracovného miesta
KS	Krátkodobé pevné (stabilné)
KP	Krátkodobé pohyblivé

Číselný znak - poradové číslo v rámci príslušného súboru

Príklad: Schéma B 5 - dlhodobé pracovné miesto na pozemnej komunikácii v obci, 5. schéma v súbore.

Príklad: Schéma D KP 5 - krátkodobé pohyblivé pracovisko na diaľnici, 5. schéma v súbore.

2.2 POUŽITÉ SKRATKY

čl.	– článok
DZ	– dopravné zariadenie(a)
DG	– retroreflexný (é) dopravný (é) gombík (y)
EN	– európska norma
ES	– Európske spoločenstvo
IO	– index opotrebovania
MDPT	– Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií
MVRR	– Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja
PK	– pozemná komunikácia
PrEN	– pripravovaná európska norma
SSZ	– svetelné signalizačné zariadenie
SR	– Slovenská republika
STN	– slovenská technická norma
STN EN	– európska norma prevzatá do sústavy STN
STN P ENV	– predbežná európska technická norma prevzatá do sústavy STN
TP	– technické podmienky
VDZ	– vodorovná(é) dopravná(é) značka(y)
ZDZ	– zvislá(é) dopravná(é) značka(y)

3. PRACOVNÉ MIESTA NA POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÁCH

Na zabezpečenie pracovného miesta na PK sa používajú trvalé a prenosné ZDZ, VDZ, DG a DZ. Môžu sa používať len v takom rozsahu a takým spôsobom, ako to nevyhnutne vyžaduje bezpečnosť a plynulosť premávky. Dopravné označenie musí vystihovať skutočnú situáciu na pracovnom mieste a v jeho okolí a musí poskytovať účastníkom premávky jednoduché, včasné a jednoznačné informácie. Rovnaké dopravné situácie je potrebné vyznačovať rovnakým spôsobom. Zákazy, príkazy a obmedzenia, ktoré priamo vyplývajú zo všeobecných ustanovení pravidiel premávky na pozemných komunikáciách sa prenosnými dopravnými značkami nevyznačujú, pokiaľ situácia nevyžaduje ich zdôraznenie. Označovanie pracovných miest sa vykonáva so zreteľom na intenzitu dopravy a na stav pozemnej komunikácie. Spôsob a rozsah značenia pracovného miesta na PK z hľadiska miesta a trvania závisí od toho, či sa označuje krátkodobé (pohyblivé a pevné) alebo dlhodobé pracovné miesto.

Krátkodobé pohyblivé pracovné miesto je pracovné miesto len na obmedzený počet hodín, spravidla počas denného svetla (aj keď práce na tomto mieste môžu pokračovať aj v nasledujúcich dňoch), a ktoré sa kontinuálne pohybuje spravidla v smere jazdy. Používa sa napr. pri čistiacich prácach, strihaní stromov, kosení trávy, aplikácii vodorovných dopravných značiek a pod.

Krátkodobé pevné (stabilné) pracovné miesto je pracovné miesto len na obmedzený počet hodín, spravidla počas denného svetla (aj keď práce na tomto mieste môžu pokračovať aj v nasledujúcich dňoch). Používa sa najmä pri údržbových prácach, opravách zvodidiel, kanalizácie, pri osadzovaní zvislých dopravných značiek a pod.

Dlhodobé pracovné miesto je také pracovné miesto, ktoré nepretržite existuje viac ako jeden kalendárny deň a je viazané na jedno miesto (všetky práce vykonávané na pozemnej komunikácii, vedľa nej alebo nad ňou).

3.1 ZÁSADY OZNAČOVANIA PRACOVNÉHO MIESTA

O uzávierke, obchádzke a odklone premávky kvôli stavbe, údržbe alebo oprave diaľnice, cesty alebo miestnej komunikácie rozhoduje cestný správny orgán po dohode s dopravným inšpektorátom. Cestný správny orgán je povinný postarať sa o to, aby sa uzávierka, obchádzka alebo odklon vždy obmedzili na čo najkratší čas, a riadne technicky a čo najvýhodnejšie zabezpečili. Pri zriaďovaní pracovných miest treba zaistiť bezpečnosť a plynulosť premávky na PK a bezpečnosť pracovníkov, pracovných strojov a zariadení. Požiadavky na zaistenie bezpečnosti práce a technických zariadení pri

príprave a vykonávaní stavebných, montážnych a udržiavacích prác a pri prácach s nimi súvisiacich ustanovuje vyhláška č.374/1990 Zb.

Pri zriaďovaní pracovného miesta treba dodržiavať tieto zásady:

- pracovné miesto sa môže označovať a zriaďovať až po vyhotovení projektu, po získaní a nadobudnutí právoplatnosti povolenia od príslušného cestného správneho orgánu; presný čas začatia prác pri zriaďovaní pracovného miesta je potrebné predložiť príslušnému cestnému správnomu orgánu a príslušnému dopravnému inšpektorátu, prípadne aj dopravnému podniku a zaznamenať v stavebnom denníku,
- označovanie pracovného miesta na PK vykonáva odborne spôsobilá osoba (organizácia),
- označovanie krátkodobého pracovného miesta sa môže vykonávať podľa obrazovej časti týchto TP; v prípade potreby sa schémy môžu prispôbiť konkrétnej situácii tak, aby sa zachovala funkčnosť v zmysle riešenia navrhnutého v týchto TP,
- vedenie dopravy v oblasti pracovného miesta musí byť pre všetkých účastníkov premávky na PK jednoznačne pochopiteľné a dobre rozpoznatelné;
- na zabezpečenie pracovného miesta sa vykonávajú len také opatrenia, ktoré sú bezpečné a potrebné,
- práce spojené s označovaním pracovného miesta sa vykonávajú, ak je to možné, v čase malej intenzity cestnej premávky (mimo dopravnej špičky) podľa STN 73 6100,
- ZDZ, VDZ, DZ a svetelná signalizácia, ktoré sú potrebné na zabezpečenie pracovného miesta, sa inštalujú až tesne pred začiatkom prác; ak sa dopravné značky, dopravné zariadenia alebo svetelné signály nainštalujú skôr, musí byť ich platnosť vhodným spôsobom (napr. zakrytím) zrušená do času začatia práce; s prácami na pracovnom mieste možno začať až po umiestnení všetkých dopravných značiek, DG, svetelnej signalizácie a DZ,
- pri umiestňovaní jednotlivých dopravných značiek, DG, DZ a svetelnej signalizácie sa postupuje v smere jazdy, pri odstraňovaní sa postupuje proti smeru jazdy,
- ZDZ a DZ, ktoré majú význam len v obmedzenom čase (napr. len v pracovnom čase), musia byť mimo tohto času (napr. v mimopracovnom čase) zrušené zakrytím, preškrtnutím alebo odstránením,
- dopravné značenie (ZDZ, VDZ, DG, DZ, svetelná signalizácia) musí byť v súlade s postupom prác zodpovedajúcim spôsobom aktualizované a po ukončení prác ihneď odstránené,
- ZDZ, VDZ, DG, DZ a svetelná signalizácia použité na zabezpečenie pracovného miesta musia byť po celé obdobie prác funkčné (kapitola 4 [9]), správne aplikované, umiestnené v bezpečnej vzdialenosti tak, aby ho prichádzajúci vodiči včas a zreteľne videli, nesmú byť poškodené a musia sa udržiavať v čistote; ak sa označuje pracovné miesto pri železničiach treba dbať na to, aby sa použité dopravné značenie nemohlo zameniť s návěstidlami a železničnými značkami,
- ak je pracovné miesto nebezpečné pre účastníkov cestnej premávky, musia sa použiť na zaistenie jeho bezpečnosti ochranné zariadenia (čl. 3.5.4 [9]); v oblasti pracovného miesta sa z hľadiska bezpečnosti neumiestňujú reklamy.

Nasledujúce schémy upravujú podrobnosti k použitiu a umiestneniu dopravných značiek, dopravných zariadení a svetelných signálov pre označovanie krátkodobých pracovných miest. Vychádzajú predovšetkým zo zákona č. 135/1961 Zb. o pozemných komunikáciách (cestný zákon) v znení nehorších predpisov, zákona č. 8/2009 o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky č. 9/2009, ktorou sa vykonáva zákon o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Základným účelom týchto schém je prispieť k zvýšeniu bezpečnosti pracovníkov vykonávajúcich práce na pozemnej komunikácii a ostatných účastníkov cestnej premávky v oblasti pracovného miesta. To je možné, okrem iného, dosiahnuť aj tým, že rovnaké, alebo obdobné pracovné miesta budú označované jednotným a zrozumiteľným spôsobom pri rešpektovaní zásad účelovosti pri používaní dopravných značiek a dopravných zariadení.